

Literárne pole a literatúra v ranom povojnovom období na Táiwāne (1945–1949)

Abstrakt

Cieľom predkladanej práce je analýza literárneho poľa a literatúry v rane povojnovom období (1945-1949). Toto obdobie, kedy sa Táiwān po 50. rokoch japonskej kolonizácie vrátil pod správu Číny, je pre dejiny tohto územia dôležité. V tomto období nielen vznikli opatrenia smerujúce k sinizácii táiwānskej spoločnosti, ale tiež sa začína artikulovať táiwānská kultúrna špecifickosť, ktorá sa vymedzuje voči čínskej kultúre a ktorá bola znovu objavená v 80. rokoch 20. storočia v rámci hnutia za táiwānizáciu (*běntūhuà*).

Predkladaná práca vychádza z koncepcie *literárneho poľa* od francúzskeho sociológa Pierra Bourdieu (Kapitola 1). Literárne pole je štruktúra vzťahov činiteľov, ktorí akumulovaním *symbolického kapitálu* usilujú o získanie dominantnej pozície. Symbolický kapitál v Bourdieuho chápaní je umelecká či akademická prestíž, ale na Táiwāne sa jednalo o skôr o kombináciu prestíže a politického vplyvu. Získaním dominantnej pozície činiteľa získavajú možnosti definovať, čo je Táiwān (predovšetkým vo vzťahu k Číne), aká je jeho kultúra a literatúra.

Druhá kapitola predstaví historické pozadie povojnového obdobia. Zameriava sa na proces ekonomickej a politickej integrácie ostrova a na popis Incidentu 2.28 (1947), ktorý je v práci chápaný ako predel skúmaného obdobia.

Tretia kapitola predstavuje kultúrnu scénu ako z geografického pohľadu, tak z pohľadu rôznych aktivít (knižná produkcia, salóny, spolky a divadelné predstavenia).

Analytická časť práce je rozdelená do dvoch kapitol. Prvá z nich (Kapitola 4) s názvom „Čítanie z diaľky“ sleduje výsledky kvantitatívnej analýzy dobových periodík, pomocou ktorej odhaľuje pozície na literárnom poli. Zároveň predstavuje prepojenie pozície a dispozície činiteľov (*habitus*). Zamyslí sa nad tým, aké dispozície činiteľa s najvyššou frekvenciou publikácie zdieľali, čím odpovie na otázku, z čoho pozostávala prestíž (*symbolický kapitál*) a či rane povojnové literárne pole bolo autonómne, ako predpokladá teória Bourdieuho. Jedná sa o najširšie pojatú analýzu rane povojnovej literárnej scény.

Piata kapitola s názvom „Čítanie z blízka“ na základe analýzy literárnych diel predstaví *literárny štýl* vybraných periodík. Literárnym štýlom sa v súlade s koncepciou literárneho historika modernej čínskej literatúry, Michela Hoackxa, myslí konglomerát jazyka, obsahu, formy a *habitu*. Táto časť v sérii prípadových štúdií nielen že ukáže ako bola táiwānska literatúra a kultúra definovaná v literárnych diskusiách niektorých periodík (t.j. rozdielnych pozícií v poli), ale doplní tieto definície o analýzu literárnych diel, ktoré tieto definície mali napĺňať. Niektoré z týchto diel zatiaľ neboli v sekundárnej literatúre diskutované.

Tento komplementárny prístup na jednej strane poskytuje pohľad na dynamiku a mechanizmy štruktúry literárneho poľa a zároveň sa detailne venuje analýze publikovaných diel zohľadňujúc jednotlivé pozície. Takýto paralelný prístup kombinujúci kvantitatívnu a kvalitatívnu analýzu predstavuje v štúdiu rane povojnovej literárnej scény novú metódou a dopĺňa predchádzajúce práce.

Kľúčové slová: literárne pole, rane povojnové obdobie na Táiwāne, kvantitatívna analýza, literárny štýl, povojnové časopisy, literárne prílohy